

gjort. Og paa den anden Side tør jeg vel antage, efter hvad der er passeret her under de tidligere Forhandlinger, hvad der ogsaa blev bemærket af Indenrigsministeren, at Thinget vil beslutte Salget af Fredensborg Slot. Dengang blev der nægtet Bevilgelsen af en Sum, som var forlangt af Domainedirecteur- ren til Slottets fremtidige Vedligeholdelse, fordi man ikke kunde forudsee, hvormange Penge en Hovedreparation vilde medføre. Fredensborg har hidtil kostet Statskassen omtrent 4,000 Rbd. aarlig, og deri er ikke indbefattet de Ud- gifter, som medgaae til Haven. Vil man alt- saa, at Slottet skal afhændes, troer jeg ogsaa man bør bestemme sig til her, nu da Leilighed gives, at erklære, at man ikke længere vil, at Haven skal anses som Statsejendom. Men, selv om man ikke vil det, vil man dog, ved at antage det Vndringsforslag, der er stillet af Rigsdagsmanden for Bogense (Jespersen) og mig, opnaae det, at man vil indskrænke Udgifterne; man vil derved forhindre, at der skal lønnes en Gartner ogsaa for denne Have, og man vil finde længere nede paa Vndringsforslagslisten et Vndringsforslag, som gaaer ud paa, strax at udføre større Besparelser i denne Henseende. Den ærede Ord- fører bebrejdede os, at vi ikke havde sagt, hvad der skulde gøres ved Fredensborg Have, naar den ikke længere skulde være Statshave; men jeg troer, at det ligger ligesom i Moti- veringen, at vi ville have, at Fredensborg Have skal sælges, og sælges tilligemed Slottet, derfor vilde det være overflødig at sige, hvad der skulde skee; men Bestyrelsen, Regjeringen, vil derfor ikke komme i nogen Uleilighed eller i noget vanskeligt Forhold, dersom Vndrings- forslaget antages; thi for det næste Finants- aar er der nemlig for Folkethingets Bedkom- mende bevilget Udgifter til Vedligeholdelse af Fredensborg Have, og der kan altfaa ikke være nogen Tale om, som den ærede Minister yttrede, at Haven skulde forfalde. Hvis den ikke bliver af- handlet i Løbet af næste Aar, vil den med Lethed kunne overtages af Domainedirectoratet. Vi have ogsaa tidligere under Forhandlingerne om Haverne her i Salen hørt udtale af det forstyndige Medlem, som sidder ligeoverfor mig (Opfermann), at Skovculturen meget vel kunde

træde i Stedet for Landsskabsgartneriet paa den Sod, hvorpaa det nu staaer, og vilde være langt mindre bekostelig end den nærværende Vedligeholdelse af Fredensborg Have. Jeg erindrer, at det dengang blev anført, at alle Forstanlæg i Nordsjælland ikke kostede Mere end 150 Rbd., det er kun $\frac{1}{3}$ af det, som medgaaer i Diater for at holde Fredensborg Have i dens nuværende Tilstand. Jeg troer derfor, at, hvad enten man mener, at Salget af Fredens- borg bliver lettere ved Antagelsen af vort For- slag eller ikke, vil det dog medføre Fordeel for Statskassen.

Ordføreren: Naar den ærede Rigs- dagsmand fra Aalborg (Née) har anstillet en Sammenligning mellem Aalborg Slot og Fre- densborg Slot og meent, at Bestyrelsen var lige berettiget til at sælge dem, maa det be- mærkes, at Fredensborg Slot er henlagt under Domainebestyrelsen, og jeg troer ikke, at det kan lade sig gøre at sælge dette Slot, uden ved Lov. Det kan naturligtvis nok udbydes, og kan være henstigtsmæssigt, at Regjeringen er betænkt derpaa, men jeg troer ikke, at Sal- get selv kan skee uden en særlig Lov derfor. Saa lidt som Afhændelsen af dette Slot frem- mes ved de foreliggende Forslag, saa lidt troer jeg, at disse Vndringsforslag staae i For- bindelse med det Spørgsmaal, om Bestyrelsen af Fredensborg Slot og Have bør henlægges under samme Ministerium; thi det er jo aa- benbart, at Ordene Fredensborg Have gjerne kunne blive staaende paa det Sted, hvor den ærede Rigsdagsmand mener, at de burde udgaae, og desuagtet Haven henlægges under Domainedirectoratet, saaledes som er foreslaaet af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning). Altfaa i det sidstnævnte Diemed, for at faae Haven hen- lagt under Finantsministeriet, er det ikke nød- vendigt at vedtage det stillede Forslag om, at den skal udgaae af Loven, og den Besparelse, som formenes at kunne opnaaes derved, vil ikke være ret meget betydelig, thi de ærede Herrer, som have stillet Forslaget, have ikke gennemført det videre med Besparelserne, end til at bespare de Diater, som der er Tale om at tilstaae Gartneren ved Lyshaverne. Men selv denne Deel af deres Forslag, at de i Lov-